

Knocke-
balg.Symons-
sandt.

ist wijs ende breekt/ en met laegh water niet dieper als derde-
half vadem/ dan als ghy over de drumpel zijt/ so werdet hier/
vijf/ ende seven vadem diep/ ende streckt al zupdoost ten zup-
den in/ houdt al de slaghe van het Oogh/ maer wacht u dat
ghy de knockebalgh niet en onderseylt/ die tusschen de voet-
strandt van het Oogh ende Symons sandt deur streckt/ doch
op drie ofte derdehalf vadem houdende/ en sult ghy daer
gheen noot af hebben/ want die alle jaren seer vermindert/ en-
de bykans te niet is/ maer aen de oost-wal ist best by't hooge
sant langhs/ daer en meuchdy oock niet misdoen. Als ghy
nu neffens Symons sandt comt/ daer zijn beyde wallen steyl/
soo dat ghy die niet wel looden en meucht/ wijckt dan wat
zupdwaert op om Symons sandt/ ende settet daer op seven
ofte acht vadem daer ist goet liggen. Ghy moet u stroomen
wel cabelen/ want die vallen hier gheweldich tijt upt en-
de in.

I X.

Om in die Schille te seylen.

Boscher
Rif.Reede on-
der de
Bosch.

Beoosten de Bosch gaet de Schille in. Wilt ghy in de
Schille seylen/ so stelt die twee voorszreven toozens van
Leens ende Hoorhuyzen recht over malkanderen/ ende
loopt soo op Boscher Rif aen/ tot dat ghy drooghte van het
Rif kriijght. Ghy mencht van bewesten al by het Boscher
Rif in looden/ desgelijcs oock van beoosten by het sandt van
Rottum langhs. Over een jaer ofte anderhalf was dit gat
wel bykans vijf vadem diep/ maer nu en is voor int gat met
laegh water niet meer als derdehalf vadem waters/ maer
over de drumpel wesende ist thien en twaelf vadem diep/ het
streckt eerst zupdoost in/ tot datmen aen't drooghe sant comt/
dat is het Rif van den Bosch/ gaet daer al by in oost-zupd-
oost tot dat Eplandekē van den Bosch/ daer moet ghy dicht
by de wal in seylen/ want het is daer seer nau/ tusschen den
Bosch ende de sanden die van Rottum af comen schieten/ en-
de den Bosch is heel schoor. Wildy't daer sette/ so wijckt recht
achter een hoek van den Bosch onne/ daer ist goet ligghen
op ses ofte seven vadem. Daer wildy bet innewaert wesen/
soo wijckt van den Bosch af/ als ghy daer effen voorby zijt/
ende kiest de noordwal/ want die is schoon ende black/ ende
die meuchdy looden/ maer aen de zupdwal ligghen veel seer-
ten die men onderseylen mach. Seylt al voort by de noord-
wal langhs tot heel achter Rottum/ ende settet daer op acht

ofte neghen vadem/ ghy licht daer beschut voor alle win-
den. Als ghy dese gaten in ofte upt wil seylen/ soo cabelt
wel u stroomen/ want die vallen gheweldich dese gaten in
ende upt.

Om de gheleghentheydt van de toozen in Groeningher-
landt te weten/ soo merckt hier op: Als de toozen van Leens
twelck de koste is/ komt een spar lengde beweste Hoorhuy-
zen/ soo komt daer een hoogh huys even soo verre beoosten
Hoorhuyzen/ als Leens daer bewesten staet/ soo dat den too-
zen van Hoorhuyzen dan staet tusschen beyden in de midden
als dan zijt ghy recht open voor de Lauwers/ als vooren ghe-
seydt is. Als dese voornoemde toozens recht over een zijn/ dan
staen se zupdzupdoost wel soo zupdelijk van u/ dan zijt ghy
recht neffens Boscher Rif/ maer als Leenser kerck dat huys
ende Hoorhuyzen verlaet/ dan comt ghy teghens de Sanden
die van Rottum nae den Bosch toe comen schietē. Een zupd-
ooste ende noordweste Danc maect in dese gaten het hoogh-
ste water.

X

De gheleghentheydt van Rottum ende Borckum,
ende hoemen in de Wester Eemse
sal seylen.

Het Epland van Rottum is een kleyn Eplandeken/ een
grootte mijle langh/ ende is seer kennelijck: het west-
eynde is hoogh ende steyl/ ende de reste is laegh dupn-
achtich landt. Op't oost-eynde staen twee Capen/ de grootste
ofte de looper staet op't oost-eynde op de blacke strāt/ ende de
kleynste staet aen de zupd-kant van de Dupn. Daer staen
oock twee huysen op/ het een op't west-eynde/ ende het ander
midden in't landt in een laeghte.

Borckum is oock een kennelijck Epland/ ende is twee
mijlen langh/ het doet hem ghemeenlijck op allmen upter
Zee komt in drien/ als oft drie Eplanden waren: maer all-
men upt den westen komt/ soo doet het hem op in dierē/
want het water loopter tot drie plaetsen deur met hooghe
bloeden. Den E. Raet van Embden hebbe daer op het west-
eynde een hooghen ende dicken toozen gheset/ diemen verre
in Zee sien mach/ en bewesten aen den toozen staet een laegh
kercken. Van het west-eynde van Borckum schiet een Rif
af een groot stuck weeghs in Zee/ dat werdt ghenoeit Bor-
kummer Rif/ daer bezupden te weten tusschen Borckum en
Rottum

Reede
achter
Rottum.Om Leens
en Hoor-
huyzen te
kennen.

Rottum.

Borckum.

Borckum-
mer Rif.